

CECELIA
AHERN

CHYBNÁ

JEDNA CHYBA ZNIČÍ VŠETKO

CHYBNÁ

CHYBNÁ

CECELIA AHERN

slovar

Copyright © Cecelia Ahern 2016

First published in hardback in Great Britain by HarperCollins

Children's Books in 2015

Translation © Lucia Urbanová 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu Cecelia Ahern: *Flawed*,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve HarperCollins *Children's Books* v roku 2016, preložila Lucia Urbanová.

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., v roku 2018.

Zodpovedná redaktorka Eva Piarová

Editorka Dana Brežňanová

Zalomenie Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným odporúčaním pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 978-80-556-3161-5

www.slovart.sk

Pre teba, oci

CHYBNÝ – nedokonalý, mající chybný a pokrivený charakter, skazený, poškrvený, nesprávný, slabý, nedostatečný, zlý.

1.

Som dievča zakladajúce si na definíciách a logike, žijem v čier-no-bielom svete. Na to pamätajte.

2.

Nikdy neverte človeku, ktorý si v cudzom dome sadne bez vyzvania za vrchstola.

Nepovedala som to ja, sú to slová môjho starého otca Cornelia, ktorý pre ne skončil najďalej od stola a iste ho k nemu v blízkej budúcnosti nepozvú. Nejde o to, čo povedal, ale skôr o kom sa takto vyjadril: bol to sudca Crevan, jeden z najvplyvnejších mužov krajiny, ktorý napriek vľahnajším komentárom môjho starého otca sedí opäť za vrchstolom na večeri pri príležitosti Dňa Zeme.

Otec sa vracia z kuchyne s fľašou červeného vína a zisťuje, že jeho obvyklé miesto je obsadené. Vyvedie ho to z miery, ale keďže ide o sudcu Crevana, sotva sa pri ňom zastaví a rozmýšľa, čo urobí ďalej. Pohráva sa s vývrtkou a nakoniec prechádza popri stole a sadá si vedľa mamy, na miesto, kde mal pôvodne sedieť sudca Crevan. Mama je nervózna. Viem to, pretože pôsobí úplne dokonale. Vlasý má perfektne upravené, blondavé kučery zložito zapletené do drdola, ktorý si dokáže urobiť len ona sama, takmer si pri tom musí vyklbiť obidve ramená, aby si dosiahla vzadu na hlavu. Jej porcelánová pokožka žiari, akoby bola tou najčistejšou formou života na planéte. Jej mejkap je bez najmenej chybičky a čipkované šaty nevädzovej farby perfektne ladia s modrými očami, ruky má krásne vyrysované.

Popravde, pre väčšinu ľudí vyzerá moja mama takto úžasne, ako najžiadanejšia modelka, každý deň. Napriek tomu, že mala nás troch, jej telo je stále perfektné, hoci mám podozrenie, nie, ja to viem, že jej k tomu, ako väčšine ľudí, pomohli.

To, že mama mala zlý deň alebo týždeň, zistíte len vtedy, keď príde domov s plnými lícami alebo perami, s hladším čelom alebo s menej unavenými očami. Zmena výzoru je pre ňu životobudič. Čo sa týka vzhľadu, je hotová puntičkárka. Ľudí podľa neho súdi a dokáže ich zhodnotiť jediným pohľadom. Cíti sa nesvoja, keď je niečo menej ako perfektné, napríklad krivý zub, dvojité brada, priveľký nos, na základe čoho ľudí spochybňuje, neverí im. A nie je sama. Väčšina ľudí je presne ako ona. Predstavte si, že sa snažíte predať auto bez toho, aby ste ho najprv umyli. A presne to isté platí aj pre ľudí. Lenivosť v starostlivosti o zovňajšok reprezentuje to, akí sú vnútri. Ja som tiež perfekcionista, ale nevzťahujem to na fyzický výzor, ale na vyjadrovanie sa a správanie, čo zas vytáča moju sestru Juniper, ktorá patrí k najnešpecifickjším osobám, aké poznám. I keď je špecificky nešpecifická – to jej musím uznať.

Správanie mojej nervóznej rodiny sledujem s pocitom samolúbosti, pretože necítim ani len štipku z ich napätia. Vlastne sa celkom bavím. Sudcu Crevana poznám ako Bosca, otca môjho frajera Arta. Som u nich každý deň, bola som s nimi na dovolenke, bola som na ich súkromných rodinných akciách a poznám ich oveľa lepšie ako moji rodičia a ostatní. Videla som Bosca, ako vyzerá hneď zrána, s rozstrapatenými vlasmi a so zubnou pastou na perách. Videla som ho ospalo kráčať uprostred noci v boxerkách a ponožkách (vždy spáva v ponožkách) na záchod alebo do kuchyne po pohár vody. Videla som ho spitého do nemoty na gauči, s otvorenými ústami a s rukou zastrčenou v nohaviciach. Kým spal, vysypala som mu na tričko pukance a prsty som mu namočila do teplej vody, aby sa pocikal. Videla som ho tancovať opitého na parkete či falošne spievať karaoke. Počula som ho vracieť po prepítej noci. Počula som ho chrápať. Zacítila som jeho prdy a videla som ho aj plakať. Nedokážem sa báť nikoho, koho ľudskú stránku vnímam a poznám.

Moja rodina a zvyšok krajiny ho však vidia ako desivú osobnosť, ktorej sa treba obávať a uctievať ju. Pripomína mi nejakého porotcu v talentovej súťaži v televízii – prehnane namyslená karikatúra, ktorá žije z toho, keď ju vypískajú. Rada ho napodobňujem, Artovi sa to páči. Váľa sa od smiechu, keď chodím hore-dolu ako Bosco v sudcovskom móde, v podomácky vyrobenom plášti uviazanom okolo krku, robím pritom pokrivené a zamračené grimasy, ukazujem prstom okolo seba. Bosco miluje ukazovať prstom vždy, keď je kamera zapnutá. Som presvedčená, že imidž strach naháňajúceho sudcu, akokoľvek dôležitý pre jeho prácu, je len hra. To nie je jeho skutočné ja. Tiež dokáže skákať zákerné bomby do bazény.

Bosco, ktorého všetci ostatní okrem mňa a Arta poznajú ako sudcu Crevana, je hlavný sudca Spolku. Spolok bol založený ako dočasná verejná vyšetrovacia inštitúcia. Teraz predstavuje stály úrad, ktorý dohliada na procesy s jednotlivcami považovanými za Chybných. To sú bežní občania, ktorí sa morálne alebo eticky previnili.

Na žiadnom procese som ešte nebola, ale sú prístupné pre verejnosť a vysielajú ich aj v televízii. Je to spravodlivý proces, pretože okrem svedkov posudzovanej udalosti sú prítomní aj priatelia a rodina, aby svedčili o charaktere obvineného. V Súdny deň sudcovia rozhodujú, či sú obvinení Chybní alebo nie. Ak sú, ich chyby verejne vyhlásia a na kožu im vypália písmeno CH na jedno z piatich miest, ktoré závisí od ich pochybenia.

Za zlé rozhodnutie na spánok.

Za klamstvo na jazyk.

Za okradnutie spoločnosti na pravú dlaň.

Za zradu Spolku na hruď nad srdcom.

Za prekročenie medzí spoločnosti na spodnú stranu chodidla.

Po celý čas musia na rukáve nosiť pásku s červeným písmenom CH, podľa ktorej ich na ulici spoznajú, a môžu tak slúžiť ako od-

strašujúci príklad. Nie sú uväznení, nespáchali nič nelegálne, ale vykonali čin, ktorý je považovaný za hrozbu pre spoločnosť. Stále žijú medzi nami, no sú ignorovaní a platia pre nich iné pravidlá.

Keď našu krajinu postihla veľká ekonomická kríza v dôsledku toho, čo sa považovalo za zlé rozhodnutia našich vodcov, hlavným cieľom Spolku sa stalo odstránenie Chybných ľudí z vedúcich funkcií. Teraz sa mu darí zbaviť sa ich už predtým, než sa k takejto funkcii stihnú dostať, takže už nemôžu napáchať škody. Spolok sa pýši tým, že sa v blízkej budúcnosti dopracujeme k morálnej a eticky čistej spoločnosti. Preto považujú mnohí sudcu Bosca za hrdinu.

Art zdedil svoj prítiažlivý zovňajšok po otcovi – blondavé kučery a veľké modré oči, ktoré iskria ako oči nezbedného škriatka, naznačujú, že plánuje nejaké darebáctvo, a takmer vždy je to pravda. Pri jedálenskom stole sedáva priamo oproti mne a ja sa snažím nepozerať naňho celý čas, hoci som od šťastia celá bez seba, že je môj. Našťastie nezdedil otcovu vážnosť. Vie, ako sa zabaviť a uvoľniť, vždy šplechne nejakú vtipnú poznámku, keď konverzácia začína byť príliš upätá. Má dobré načasovanie. Dokonca aj Bosco sa smeje. Art je pre mňa ako svetlo, ktoré osvetľuje všetky tmavé kúty.

Každoročne v tento aprílový deň oslavujeme so svojimi susedmi Crevanovcami a Tinderovcami Deň Zeme. Oslavy Dňa Zeme milujeme s Juniper už od detstva, odpočítavame dni v kalendári, plánujeme, čo si oblečieme, zdobíme dom a pripravujeme stôl. Tento rok sa teším ešte viac, keďže je to náš prvý spoločný rok s Artom. Nieže by som mala v pláne ho pod stolom obchytkávať alebo niečo podobné, ale vďaka tomu, že tu so mnou je môj priateľ, je to oveľa zaujímavejšie.

Môj otec šéfuje nonstop vysielajúcej televíznej stanici News 24 a náš sused a druhý hosť Bob Tinder je šéfredaktor novín Daily News, obe vlastní spoločnosť Crevan Media, takže títo traja nedokážu oddeliť prácu od zábavy. Tinderovci chodia vždy neskoro.

Nechápem, ako dokáže Bob stíhať redakčné uzávierky, keď nevie prísť včas ani na večeru. A to sa opakuje každý rok. Po hodine strávenej v salóniku, kde sme si stihli dať pár drinkov, sa teraz presúvame do jedálne dúfajúc, že ich to sem pričaruje. Teraz tu sedíme s tromi prázdnyimi stoličkami, tretie miesto prináleží Colleen, ktorá chodí so mnou do triedy.

„Mali by sme začať,“ prehovorí náhle Bosco, odtrhnúc pohľad od mobilu, a ukončuje tak voľnú debatu, pričom sa formálnejšie usadí.

„Večeri sa nič nestane,“ hovorí mama a berie do rúk pohár vína, ktoré jej nalial otec. „Rátam s malým meškaním.“ A usmieva sa.

„Mali by sme začať,“ nalieha Bosco.

„Ponáhľaj sa niekam?“ pýta sa Art a pritom pobavene pozerá na Bosca, ktorý je zrazu nervózny. „Problém s dochvilnosťou je ten, že ju nemá kto oceniť,“ hovorí Art a každý sa smeje. „Ja by som to mal vedieť, keďže na toto dievča čakám vždy.“ Zľahka ma pritom ťapne po nohe.

„Nie,“ protestujem. „Byť dochvilný znamená konať alebo prísť v presne dohodnutom čase. Ty nie si dochvilný, ty vždy prídeš absurdne skoro.“

„Kto prv príde, ten prv melie,“ obraňuje sa Art.

„Niekedy je lepšie prísť neskôr,“ odpovedám a Art na mňa vyplazuje jazyk.

Môj malý brat Ewan sa chichoce a Juniper prevracia oči.

Bosco, očividne otrávený našou konverzáciou, nás preruší a opakuje: „Summer, Cutter, mali by sme začať s večerou.“

Spôsob, akým to hovorí, nás všetkých prinúti okamžite sa prestať smiať a otočiť sa k nemu. Je to príkaz.

„Otec,“ hovorí Art prekvapene a rozpačito sa zasmieje. „Čo si ty nejaká stravná polícia?“

Bosco neprestáva hľadiť na moju mamu. Má to zvláštny vplyv na každého za stolom, vytvára to napätú atmosféru, akú cítite vo

vzduchu tesne pred úderom blesku. Je ťažká, vlhká a vyvoláva bolesť hlavy.

„Nemyslíš si, že by sme mali počkať na Boba a Angelinu?“ pýta sa otec.

„A na Colleen,“ dodávam ja a Juniper opäť prevracia oči. Nenávidí, keď sa chytám každého detailu, ale ja si nedokážem pomôcť.

„Nie, nemyslím si,“ odpovedá jednoducho, neoblomne a bez ďalších slov.

„V poriadku,“ hovorí mama, kráča do kuchyne, pokojne a vyrovnane, akoby sa vôbec nič nestalo, no ja viem, že sa jej podvedome ohromne trasú kolená.

Zmätene sa pozerám na Artu, viem, že tiež cíti to napätie, pretože vidím, že na jazyku už má ďalší vtip. To robí vždy, keď je ne-svoj, vystrašený alebo je v nepríjemnej situácii.

Vidím, ako mu skrúca pery pri myšlienke, že by mohol zavtipkovať, ale v tej chvíli začne húkať siréna, a tak sa nikdy nedozviem, čo chcel povedať.

3.

Sirény húkajú, dlho, nízko a varovne. Vyplašene vyskočím zo Stoličky, moje srdce divoko búši, každý kúsok môjho tela cíti nebezpečenstvo. Je to zvuk, ktorý poznám od narodenia, zvuk, ktorý nechcete, aby bol určený vám. Spolok ho volá signál pre stav pohotovosti, je to troj- až päťminútová neprerušovaná siréna, ktorá vychádza z dodávok Spolku, a hoci som nezažila žiadnu vojnu, vďaka nim si dokážem predstaviť, ako sa cítili ľudia tesne pred útokom. V hocijakom momente vás dokáže vytrhnúť zo šťastných myšlienok.

Zvuk sirény sa približuje k nášmu domu a je to hrozivé. Na okamih všetci pri stole zamrzneme, no potom sa Juniper zachová ako pravá Juniper, ktorá najprv niečo povie, až potom rozmýšľa, a koná nemotorne. Vyskočí ako prvá, narazí do stola a všetky poháre sa zatrasú. Červené víno vyšplechne na biely obrus ako kvapky krvi. Vôbec sa neobťažuje ospravedlniť sa alebo to nebudaj upratať, len rovno vyletí z miestnosti. Otec ide hneď za ňou.

Mama vyzerá úplne vydesene, stojí ako prikovaná. Celá bledá sa pozerá na Bosca. Myslím, že odpadne. Ani sa len nepokúša zastaviť Ewana, aby nevybehol z domu.

Sirény sú čoraz hlasnejšie a približujú sa. Art vyskočí, ja hneď za ním a nasledujem ho cez halu až von na dvor pred domom, kde sa už všetci zhromaždili. To isté sa deje pred ostatnými domami, napravo starí Millerovci, ktorí sa pevne držia jeden druhého, vystrašení na smrť čakajú, pred čím domom siréna zastaví. Opro-

ti cez cestu Bob Tinder otvára dvere a vychádza von. Vidí môjho otca, pozrú sa na seba. Niečo na tom pohľade je, ale nechápem čo. Najprv si myslím, že otec je na Boba nahnevaný, ale potom mu Bob opätuje ten istý pohľad. Nedokážem ho prečítať. Nechápem, čo sa deje. Všetci sme ako na ihlách. Po koho si prišli?

Art ma pevne chytí za ruku, stisne ju, aby ma upokojil, a snaží sa vyčarovať jeden zo svojich príťažlivých úsmevov, ale podarí sa mu len neistý a príliš krátky, ktorý má opačný účinok. Sirény sú takmer pri nás, ich zvuk je všade, v ušiach, v hlavách. Dodávky zabáčajú na našu ulicu. Dve čierne vozidlá s jasnočervenými písmenami CH po stranách dávajú každému zreteľne najavo, o čo ide. Informátori sú armádou Spolku a ten ich vysielá, aby ochraňovali spoločnosť pred Chybnými. Nie sú oficiálnou policajnou zločkou, sú zodpovední za to, aby zatýkali morálne a eticky Chybných jedincov. Kriminálnici končia vo väzení, nemajú nič spoločné so súdnym systémom pre Chybných.

Núdzové svetlá na strechách dodávok sa točia dookola, červené blikajúce svetlá sú také jasné, že takmer rozsvietia tmavú oblohu, a všetkým vysielajú varovné znamenie. Rodiny oslavujúce Deň Zeme sa k sebe tisnú a dúfajú, že si neprišli po nich, dúfajú, že to nebudú oni. Nie ich rodina, nie ich domov, nie dnes. Dodávky zastanú uprostred ulice, priamo pred našim domom a ja cítim, ako sa začínam triasť. Sirény stíchnu.

„Nie,“ šepkám.

„Nemôžu nás zobrať,“ šepká mi Art a v jeho tvári badať istotu takú zreteľnú, že mu verím. Samozrejme, že nás nemôžu zobrať, u nás doma predsa sedí sudca Crevan. Sme v podstate nedotknuteľní. Trochu to potlačí môj strach, no potom sa moja pozornosť obracia na úbohú, nešťastnú osobu, na ktorú ukazujú. Prekvapuje ma to, pretože som si vždy myslela, že Chybní sú zlí a že Informátori sú na mojej strane a ochraňujú ma. Ale keďže sa to deje na mojej ulici, pred mojimi dverami, všetko sa tým mení. Mám pocit, že

zrazu stojíme každý na inej strane. Z tohto nelogického a nebezpečného zmýšľania sa začínam chvieť. Dvere na aute sa otvárajú a počuť zvuk píšťaliek. Štyria Informátori v uniformách vyskakujú von, oblečení v červených vestách, čiernych tričkách a v kanadách. Pri pohybe pískajú na píšťalkách, čo ochromuje moju myseľ. Vôbec nedokážem myslieť a v hlave mám len paniku. Pravdepodobne je to zámer. Informátori bežia a ja stojím úplne nehybne.

4.

Neutekajú k nám, ale opačným smerom, k domu Tinderovcov. „Nie, nie, nie,“ hovorí otec a ja vnímam hnev v jeho hlase. „Ach, môj Bože,“ šepká Juniper.

V šoku sa pozerám na Artu a čakám, ako bude reagovať, ale on len uprene pozerá pred seba s otvorenými ústami. Až potom si uvedomím, že mama a Bosco sú stále v dome.

Púšťam Artovu ruku a ponáhľam sa k dverám. „Mami, Bosco, rýchlo! Sú u Tinderovcov!“

Keď mama uteká chodbou, pramienok z jej drdola sa uvoľní a padá jej do tváre. Otec to postrehne, pozerajú sa na seba. Len oni vedia, čo ten pohľad znamená. Otec zatína päste. Vôbec sa nezdá, že by sa k nám chcel Bosco pridať.

„Nerozumiem,“ hovorím a sledujem, ako sa približujú k Bobovi Tinderovi. „Čo sa deje?“

„Pššt, pozeraj,“ tíši ma Juniper.

Colleen Tinderová je na dvore so svojím otcom Bobom a s dvomi malými bratmi, Timothym a Jacobom. Bob stojí pred svojimi deťmi, chráni ich, vypínajúc hrud' pred Informátormi. Nie jeho rodina, nie jeho domov, nie dnes.

„Nesmú zobrať deti,“ hovorí mama, jej hlas znie spomalene a z diaľky, takže vôbec nemám pocit, že stojí vedľa mňa a panikári.

„Nezoberú, neboj sa,“ hovorí otec. „Vezmú si jeho, určite jeho.“

Ale strážnici prechádzajú okolo Boba, ignorujú ho a ignorujú vystrašené deti, ktoré začínajú plakať. Mávajú pred ním papierom,